

dědičnou. Pomocí molekulárněgenetické diagnostiky zjistila, že mutaci na jednom z genů účastnících se tvorby hemu a zodpovědnou za koproporfyrin, jakou má sama, nese i maminka a babička, ne však otec, bratr nebo teta. Práce má vynikající úroveň, dotýká se aspektů vlastního onemocnění a jeho reflexe v kontextu molekulárním, patobiochemickým a klinickým.

● Václav Zvoníček z Gymnázia Brno, třída Kapitána Jaroše, studoval matematické algoritmy vhodné pro hledání dělitelů velkých čísel, a to zejména z hlediska jejich časové složitosti. Algoritmy naprogramoval a jejich účinnost testoval v případech čísel ve formě součinnu mnohaciferných prvočísel. Práce může mít dosah i pro šifrování a kybernetickou bezpečnost.

Cena Učené společnosti ČR pro pedagogy

● Ing. Vilém Koutník, CSc.

Od r. 1996 působí ve funkci ředitele Střední průmyslové školy chemické v Brně a má významnou zásluhu na jejích úspěších. Studenti se umísťují na předních místech v národních i mezinárodních přírodovědných soutěžích a 80 % absolventů pokračuje na VŠ. Klade důraz na propagaci přírodních věd už od mateřských škol a na práci s veřejností, udržuje i mezinárodní spolupráce.

9 V dopolední části veřejného shromáždění Učené společnosti ČR zazněla také přednáška Martina France z Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd ČR na téma Učené společnosti a české země od 18. století po dnešek.

Snímky: Z. Tichý, Knihovna AV ČR

Je členem Národní rady Unie školských asociací ČR, členem Rady Asociace středních průmyslových škol ČR a vedoucím chemické sekce této asociace. Kromě toho působí ve Správní radě Veterinární a farmaceutické univerzity Brno a ve Vědecké radě Fakulty hygieny potravin a ekologie VFU Brno.

● RNDr. PhDr. Ivo Králíček, Ph.D.

Od r. 1996 učí biologii, matematiku a vede seminář z biologie na Biskupském gymnáziu B. Balbína v Hradci Králové. Mnoho žáků dovedl k absolvování či vítězství v celostátním kole Biologické olympiády, některé i k medailím na Mezinárodní biologické olympiádě nebo k medaili na Přírodovědné olympiádě země Evropské unie (EUSO). Podílí se na organizaci BiO v ČR jako místopředseda její ústřední komise. Věnuje se i ekologické výchově. Na PřF Univerzity Hradec Králové vyučuje didaktiku biologie a biologické pokusy na školách.

Setkání členů Učené společnosti ČR, oceněných a hostů v Karolinu doprovodil vystoupením chlapecký pěvecký sbor Bonifantes. Se zajímavými přednáškami pak vystoupili Martin Franc z Masarykova ústavu a Archivu AV ČR (na téma Učené společnosti a české země od 18. století po dnešek), Peter Moczo z Univerzity Komenského v Bratislavě (Najväčší problém slovenskej vedy), Václav Pačes z Ústavu molekulární genetiky AV ČR (Struktura a evoluce lidského genomu: Co nás činí lidmi?) a Jan Černý z Přírodovědecké fakulty UK (Krise identity – chimerismus na molekulární, buněčné i organismální úrovni).

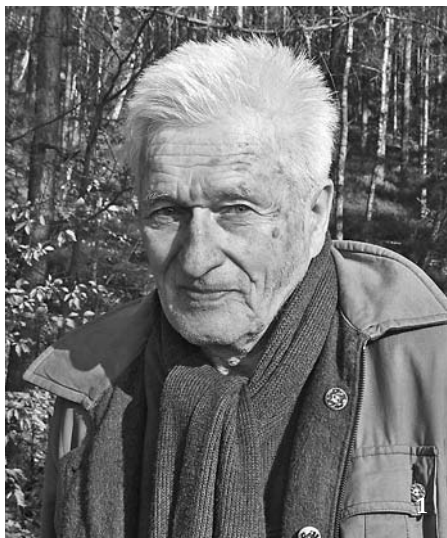
Více na <http://www.learned.cz>

Jan Andreska

Laudatio: Miroslav Honců osmdesátiletý

Biolog a ochránce přírody RNDr. Miroslav Honců se narodil 12. května 1939 v Praze v rodině vojáka z povolání. Otce následovala rodina do Kbel a poté do Milovic, kde Miroslav navštěvoval národní školu, měšťanskou školu pak v Lysé nad Labem a střední školu (tehdy nazývanou jedenáctiletka) v Nymburce. Počátky vztahu k biologii lze pozorovat poměrně záhy, s kamarádem Ivanem Solovkou začali lovit motýly a vytvářet sbírky v krabicích od bot. Důležité pro vývoj myšlení biologa se stalo bydliště, rodina byla ubytována na dnes již neexistující samotě Alexandrov, kde otec zastával funkci správce tří pěchotních střelnic. Podstatný vliv měl na jubilanta milovický poštovník Bohumil Rekořík, který se zabýval studiem brouků a pěstováním kaktusů.

Po maturitě v Nymburce (1956) se Miroslav přihlásil ke studiu biologie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze a v přísném výběru (bylo přijímáno 40 studentů ze 400) začal studovat zoologii se zaměřením na entomologii. Mezi jeho učitele patřili věhlasní entomologové prof. Jan Obenberger (viz Živa 2014, 5: CVII–CVIII) a Karel Hůrka, ještě jako odborný asistent. K tomu absolvoval přednášky ze zoologie obratlovců u Waltera Černého a Vladimíra Hanáka (Živa 2011, 2: XVIII). Fakultu dokončil r. 1961 obhájením diplomové práce s názvem *Coleoptera nížinné louky* (svaz *Arrhenatherion elatioris*) u Čelákovice, a obdržel v té době udělovaný titul promovány biolog.

1 Miroslav Honců při jarním sčítání jeřábů popelavých (*Grus grus*), březen 2019. Foto R. Kopecký

Po promoci nastoupil v r. 1961 na místo biologa v Okresním muzeu v České Lípě (nyní Vlastivědné muzeum a galerie), a odsud byl povolán k dvouleté vojenské prezenční službě, absolvoval ji na letecké základně v Plzni. Od r. 1963 pracoval až do penzionování v r. 2018 v českolipském muzeu, kde zastával funkci i vedoucího přírodovědného oddělení a nyní zde působí jako dobrovolný spolupracovník.

Život muzejního biologa na okresní úrovni nebýval jednoduchý, a tak se M. Honců zabýval zoologií obratlovců i bezobratlých, absence botanika v muzeu ho časem vyučila i rostlinopisu. V letech 1965–92 měl funkci okresního konzervátora ochrany přírody, od r. 2002 působí jako člen strážce ochrany přírody Libereckého kraje. Také je členem několika vědeckých společností (entomologické, ornitologické a botanické). V letech 1982–84 absolvoval postgraduální studium ochrany přírody na Přírodovědecké fakultě UK a zakončil ho prací Rozšíření a bionomie výra velkého (*Bubo bubo*) na Českolipsku. Po rigorózním řízení získal titul RNDr.

Podstatná je jubilantova činnost publikační. Napsal kolem 200 odborných prací většinou s regionální tematikou o hmyzu, ptácích i rostlinách. Sám si nejvíce váží kapitoly o Ptačí oblasti Českolipsko v knize o významných ptačích oblastech ČR (Aventinum 2009), zoologické charakteristiky Ústeckého a Libereckého kraje v knihách Chráněná území ČR I. a III. (1999 a 2002), a dále přírodovědné části knihy Mimoň v zrcadle staletí (2012) a publikace o České Lípě (2018). V Živě se spoluautorsky podílel na článcích o ohrožených druzích vstavačovitých na Dokesku (1995, 2: 62–63) a o tesaříku alpském (*Rosalia alpina*; 2012, 5: 247–250).

Není bez zajímavosti, že Mirek je celoživotně výkonnostním šachistou. Šachy se naučil hrát v dětském věku od svého otce a od středoškolských studií se dohodně účastní turnajů a je nositelem první výkonnostní třídy. Zároveň neustává v biologické práci a udržuje si pozoruhodnou informovanost o zoologickém dění v regionu. Jeho rady a postřehy jsou zejména pro mladší generaci nedocenitelné. Patří mu naše díky i gratulace.